

LEADER DIŽPROJEKTS 2017

PROJEKTA NOSAUKUMS: Jaunjelgavas pārceltuve pār Daugavu

ĪSTENOTĀJS: SIA GFK CENTRS

VIETA: Jaunjelgava- Skrīveri (Klidziņa) (vēsturiskā pārceltuve)

PROJEKTA VADĪTĀJS: Einārs Svarinskis

PROJEKTA ĪSTENOŠANAS LAIKS: 2016.gada augusts – 2017.gada 7.jūlijs

PROJEKTA FINANSĒJUMS: kopējās izmaksas: EUR 30819,47 , ELFLA publiskais finansējums EUR 21573,63

PROJEKTA APRAKSTS: Projekta mērķis: Atjaunot satiksmi pa Daugavu starp Jaunjelgavu (Sēlijas novads) un Skrīveriem (Vidzeme). Šāda satiksme pastāvējusi jau vairākus gadu simtus. Izpētot vēsturiskos materiālus, secinām, ka pirmās brīvvalsts laikā abās apdzīvotajās vietās strādāja tie paši ārsti, skolotāji, notārs u.c. Tā kā 20.gs.vidū Skrīveros vēl nebija vidusskolas, skrīverieši vidējo izglītību ieguva Jaunjelgavā. Jaunie ļaudis precējās - radi dzīvoja upes abās pusēs, un, lai ciemotos, bija jāpārvar Daugava. Arī labākās sēņošanas vietas tika meklētas Daugavas kreisajā krastā. Vēsturiski satiksmi nodrošināja pārceltuves un kuģīši- tiem bijis vismaz 12 nosaukumu: „Gulbis”, „Lāčplēsis”, „Partizāns”, „Jaunjelgava”, „Salaca”, „Daugava”, „Ķegums” u.c. Līdz 1860. gadam Jaunjelgava bija ievērojams loģistikas centrs, taču dzelzceļa Rīga - Daugavpils izbūve Jaunjelgavai nesa zināmu stagnāciju, bet Skrīveriem – jaunas attīstības iespējas. Satiksme pār Daugavu pārtrūka ap 1992. gadu, tad uz brīdi atjaunojās un atkal pārtrūka. Ar šo projektu ceram veicināt abu novadu attīstību un labas sadarbības iespējas nākotnē- tūrismā, kultūrā, sportā, uzņēmējdarbībā.

PROJEKTA AKTIVITĀTES: Atjaunojot satiksmi starp Jaunjelgavu un Klidziņu pa upi ar kuģīti „Balta Kaza” (vietas 25 pasažieriem), to var šķērsot 3 - 5 minūtēs; ar mašīnu pa ceļu galā var nokļūt 40 minūtēs; ar autobusu apmēram 2 stundās.

Projekta rezultātā izveidojies jauns tūristu ceļamērķis – iespējas apmeklēt skaistās mazpilsētas-Jaunjelgavu un Skrīverus- un tām piegulošos novadus, doties izbraucienos pa upi. Projekts ir ievērojami palielinājis tūristu plūsmu, un iespējas vietējiem iedzīvotājiem aktīvi iesaistīties tūrisma infrastruktūras un pakalpojumu attīstīšanā.

Palielinājušās Jaunjelgavas iedzīvotāju iespējas doties uz darbu pārnovados no pavasara līdz rudenim.

Ir organizēti pirmie brīvdabas koncerti Daugavas krastos. Realizētais projekts ir sākums daudz plašākām publiskām aktivitātēm, brīvā laika pavadīšanai, popularizējot veselīgu dzīvesveidu visa gada garumā. Projektā tiks radītas 2 darba vietas un neto apgrozījums 18 000.00 EUR.

Vērtības Dižprojektam: **Fragments no Andreja Upīša “Zaļās Zemes”:**

-Divas celtuves taisa, lielo un mazo, uz divām laivām un uz vienas. Tā mazā, lai ledus iešanas laikā pavasarī un rudenī var tikt pāri.

-Jā, jā!- sedlinieks piekrita bez ierunām- Lai ledus laikā var tikt pāri. Uz lielās varēšot sabraukt sešus vergus reizē. Un tādu virvi stiepšot Daugavai pāri. Es to apskatīju, turpat guļ saritināta, man līdz šai vietai. Viņš parādīja sev līdz kaklam.- Tādu velnu vēl nebiju redzējis: no tievām, smalkām drātīm, nav resnāka par mūsu vergus virvi, bet briesmīgi stipra esot.

-Ko tad tu domā?- Brīviņu saimnieks atņurdēja pavirši, Preimaņa pļāpāšanā maz klausīdamies.- Tērauds tev nav vis nekādi līni vai kaņepēji.

-seši vergus reizē uz celtuves, tas nu gan būs izmelots.

- Par ko tad izmelots?- Vanags atsaucās iepicis, it kā viņu pašu turētu par meli.- Tu redzēji, kas tās par laivām? Un kad virsū tilts ar lenteriem gar malu. Leja laikam gan zina ,ko dara.

- velns, kur viņš to naudu ņem? Pieci gadi, kā viņš te braukā ar tām laivām no vienas malas uz otru, un tagad paskaties- divas celtuves, māju būvē-Māju būvē...- Brīviņu saimnieks atkārtāja, nu jau pavisam noraidīdams.- Kad nedzer un nepīpo, tad var būvēt.

-Laba tā celtuve būs, - viņš vērsa valodu uz citu pusi.- Diezgan esam laužījušies ar laiviņām ,gadatīrgos dažš tikai pēc pusdienas tiek pāri, kad jau pirmie jau ceļas atpakaļ. Un tāpat katru dienu.

"Zaļā zeme", R., Liesma, 1987, 14.lpp.

